

Metsaseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seadus

§ 1. Metsaseaduse muutmine

Metsaseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõikes 1 asendatakse sõna „säästev“ sõnaga „kestlik“;
- 2) paragrahvi 2 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Metsa majandamine on kestlik, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning loob ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse ning aitab leevendada kliimamuutuse mõjusid ja nendega kohaneda.“;
- 3) paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:
„(3) Käesoleva seaduse eesmärkide täitmiseks tagatakse majandusmetsade osakaal 70 protsendil metsamaast.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud majandusmetsade hulka mittekuuluvate alade loetelu, majandusmetsa osakaalu arvutamise ja selle rakendamise metoodika kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;
- 4) paragrahvi 3 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Mets on ökosüsteem, mis koosneb metsamaast ja sealsest elustikust.“;
- 5) paragrahvi 3 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(4) Puu- ja põõsaistandik (edaspidi *istandik*) käesoleva seaduse tähenduses on mittemetsamaale puude ja põõsaste intensiivseks kasvatamiseks rajatud kasvuala, mis on kantud käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud registrisse.“;
- 6) seadust täiendatakse §-ga 3¹ järgmises sõnastuses:
„§ 3¹. Istandiku rajamine ja majandamine

(1) Mittemetsamaale rajatavat istandikku saab metsaregistrisse kanda, kui see asub maa-alal, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) maa-ala kohta ei ole viimase viie aasta jooksul makstud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel toetust;
- 2) maa-ala ei ole Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslike koosluste esinemisalana ega I ja II kategooria kaitsealuste liikide leiukohana;
- 3) maa-ala või maa-alal asuvat objekti ei ole loodusobjektina kaitse alla võetud;
- 4) maa-ala ei asu turvasmullal (M, S, R), lammimullal (Ag, AG, AG1, AM), rannikumullal (Gr, Gr1, Mr), eemaldatud madalsoomullal (TxM) või eemaldatud rabamullal (TxR);
- 5) maa-ala ei ole väärtuslik maastik ega väärtuslik põllumajandusmaa;
- 6) maa-ala kohta on tehtud inventuur, mille kohaselt ei loetud seda väärtuslikuks püsirohumaaks;
- 7) maa-ala ei ole drenaaži maa-ala.

(2) Dreanaaži maa-alale võib istandiku rajada ja metsaregistrisse kanda, kui Maa- ja Ruumiamet on andnud kooskõlastuse, et istandik ei kahjusta dreanaaži ning istandiku rajamise tulemusena ei ole takistatud maaparandussüsteemi nõuetekohane toimimine.

(3) Kui isik soovib istandiku rajada maa-alale, mille kohta ei ole tehtud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud inventuuri, peab ta tellima eksperdilt hindamise, mis kinnitab, et maa-alal puuduvad väärtusliku püsirohumaa tunnused.

(4) Istandike majandamisel ei kohaldata käesolevas seaduses sätestatud nõudeid metsa majandamise kohta.

(5) Kui istandik või osa sellest asub rohevõrgustiku koridoris või tuumikalal, tuleb tagada rohevõrgustiku toimimine.

(6) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

1) käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavate istandikuks sobivate maa-alade ruumiandmed;

2) istandiku registreerimise tingimused ja korra;

3) maa-ala väärtusliku püsirohumaa tunnustele vastavuse hindamise korra ja nõuded eksperdile;

4) istandiku rajamise, kasvatada lubatud puuliigid ja kasutada lubatud kultiveerimismaterjali algmaterjali päritolupiirkonnad;

5) istandiku majandamise täpsemad nõuded.“;

7) paragrahvi 4 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevat seadust kohaldatakse metsamaa ja sealse elustiku suhtes.“;

8) paragrahvi 4 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevat seadust kohaldatakse metsamaa ja sealse elustiku ning metsaressursi arvestuse riiklikus registris registreeritud istandiku suhtes.“;

9) paragrahvi 6 lõike 1 punktist 1 jäetakse välja tekstiosa „ning selleks metsandust käsitleva valdkonna arengukava“;

10) paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) kliimamuutuste leevendamiseks ja kohanemiseks vajalike tegevuste koordineerimine.“;

11) paragrahvi 6 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „erametsanduse arendamiseks ja toetamiseks moodustatud sihtasutusele“ tekstiosaga „erametsanduse arendamise ja toetamisega tegelevale sihtasutusele“;

12) paragrahv 7 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 9 lõiget 1¹ täiendatakse pärast sõna „ka“ tekstiosaga „istandike paiknemise, puuliikide ja pindala üle ning“;

14) paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 9⁴ järgmises sõnastuses:

„(9⁴) Kui toetuse saaja ei ole tagastanud toetuse summat tähtajaks, on ta kohustatud maksma tähtpäevaks tasumata summalt viivist 0,1 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest, kuid kogusummas mitte rohkem kui tagasinõutav toetuse summa. Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksetest loetakse kõigepealt tasutuks viivis, seejärel tagastamisele kuuluv toetus.“;

15) seaduse 2. peatükki täiendatakse §-ga 10¹ järgmises sõnastuses:

„§ 10¹. Metsandusalane õppe- ning teadus- ja arendustegevus

(1) Kui metsandusala õppe- ning teadus- ja arendustegevuse tegemiseks on vaja kalduda kõrvale metsa majandamise kohta sätestatud nõuete täitmisest, esitab selle tegija või tegevust koordineeriv kutseõppe- või teadus- ja arendusasutus Keskkonnaametile taotluse, milles on kirjeldatud õppe- või uurimistöö kohta järgmised andmed:

- 1) töö eesmärk, erandid kehtestatud nõuetest ja nende rakendamise põhjendus;
- 2) planeeritavate tegevuste kirjeldus ja töö metoodika;
- 3) tegevuse algusaeg ja eeldatav lõpptähtaeg;
- 4) õppetöö või uuritava ala täpne asukoht.

(2) Keskkonnaamet võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluses nimetatud tegevusteks loa andmisest põhjendatud juhtudel keelduda.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada metsa majandamise eeskirjas erandeid kutseõppe- või teadus- ja arendusasutustele metsa majandamiseks õppe-, teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ning seada lisanõudeid käesoleva paragrahvi lõikes 1 märgitud teadus- ja õppetöö erandite taotlemiseks, rakendamiseks ja hindamiseks.“;

16) paragrahvi 11 lõige 4¹ muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Metsa inventeeritakse ülepinnalise takseerimisega või statistilise valikmeetodiga. Metsa inventeerimise andmed, välja arvatud statistilise valikmeetodiga saadud andmed, kehtivad kümme aastat inventeerimise kuupäevast arvates. Metsaregistrisse kantavad inventeerimisandmed ei tohi olla vanemad kui üks aasta, välja arvatud juhul, kui eraldise pindala on muutunud kuni 20%, kuid mitte rohkem kui 0,2 hektarit selle ruumiandmete muutmise tõttu.“;

17) paragrahvi 11 lõiget 4¹ täiendatakse pärast sõna „takseerimisega“ tekstiosaga „, kaugseire meetodiga“;

18) paragrahvi 12² lõike 5¹ punkt 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) rikkunud metsakorraldustööde nõudeid kalendriaasta jooksul vähemalt kolmel metsaregistrisse kandmiseks esitatud metsaeraldisel määral, mis ületab metsa korraldamise juhendiga metsakorraldustööde täpsuse kohta seatud veapiire vähemalt kaks korda;“;

19) paragrahvi 13 punkt 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) on rikkunud metsakorraldustööde nõudeid kalendriaasta jooksul vähemalt kuuel metsaregistrisse kandmiseks esitatud metsaeraldisel määral, mis ületab metsa korraldamise juhendiga metsakorraldustööde täpsuse kohta seatud veapiire vähemalt kaks korda;“;

20) paragrahvi 25 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„4) metsa majandatakse püsimetsana;

5) mets asub Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslike koosluste esinemisalal.“;

21) paragrahvi 25 lõikest 4 jäetakse pärast sõna „kontrollimiseks“ välja tekstiosa „, selle pikendamiseks“;

22) paragrahvi 25 lõiked 5–7 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 25 lõike 8 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui metsa uuendamise võtete rakendamine on kohustuslik, kuid metsaomanik ei ole neid kahe aasta jooksul pärast metsaosa hukkumist või raiet rakendanud või kui hukkunud metsaosa või raiesmik ei ole metsakasvukohatübile sobivate puuliikidega viie aasta või loo, siirdesoo, madalsoo, raba, osja, tarna ja lodu metsakasvukohatüüpides kümne aasta jooksul uuenenud,

teeb Keskkonnaamet metsauuenduseksperitiisi alusel metsaomanikule ettekirjutuse uuendamise võtete rakendamiseks.“;

24) paragrahvi 28 lõike 4 punktist 4 jäetakse välja tekstiosa „, mille hulka kuulub kuni nelja meetri laiuselt kvartali- või piirisihi sisseraie või olemasoleva sihi või teeserva, kraavikalda ja kraaviserva puhastamine puudest, mille keskmine rinnasdiameeter ületab kaheksat sentimeetrit“;

25) paragrahvi 28 lõike 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) kujundusraie, mida tehakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärgi saavutamiseks kaitsekorralduskava, liigi kaitse ja ohjamise tegevuskava, elupaiga tegevuskava kohaselt või kaitstava looduse üksikobjekti või vääriselupaiga seisundi säilitamiseks ja parandamiseks või Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslikul kooslusel puittaimede eemaldamiseks elupaiga tegevuskava kohaselt.“;

26) paragrahvi 28 lõiget 8 täiendatakse neljanda lausega järgmises sõnastuses:

„Riigimetsa majandaja võib püsimeetsana majandamisel lisaks käesolevas paragrahvis sätestatudle lähtuda käesoleva seaduse § 43 lõike 3² alusel kehtestatud erisustest.“;

27) paragrahvi 28 lõige 8² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8²) Püsimeetsana majandamine käesoleva seaduse tähenduses on metsa majandamise viis, millega kujundatakse ja hoitakse struktuuri, liikide ja vanuse poolest mitmekesisest puistut ning kus raiutud või välja langenud puud asenduvad või asendatakse kasvukohale looduslikult omaste puuliikidega.“;

28) paragrahvi 28 lõiget 10 täiendatakse pärast sõna „tase“ tekstiosaga „, välja arvatud raie tegemisel kutseõppeasutuse korraldatava õppe käigus“;

29) paragrahvi 29 lõike 1 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja tekstiosa „ühe aasta jooksul raie algusest arvates“;

30) paragrahvi 29 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) säilikuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püsti seisvad osad, kokku vähemalt 15 tükki ühe hektari kohta, millest vähemalt 10 tükki peavad olema kasvavad (elusad) säilikuud esimesest rindest, kuid ülejäänud kuni 5 tükki on kas surnud esimese rinde puud, nende tüveosad või säilikuude gruppides asuvad teise rinde puud.“;

31) paragrahvi 29 lõike 11 punkt 2¹ tunnistatakse kehtetuks;

32) paragrahvi 29 lõike 11 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) käesoleva lõike punktis 2 nimetatud kasvukohatüüpides raielank olla suurem kui viis hektarit;

4) erinevates kasvukohatüüpides asuva raielangi pindala olla suurem kui viis hektarit, arvestades käesoleva lõike punktis 2 sätestatud piiranguid.“;

33) seadust täiendatakse §-ga 31¹ järgmises sõnastuses:

„§ 31¹. Trassiraie

(1) Trassiraie on raie, mille hulka kuulub kvartali- või piirisihi sisseraie või olemasoleva sihi või teeserva, kraavikalda ja kraaviserva või mõne muu varem raadatud ala puhastamine puudest või puittaimestikust, mille keskmine rinnasdiameeter ületab kaheksat sentimeetrit.

(2) Kui trassiraie laius on üle nelja meetri, esitatakse trassi hooldamiseks või kaitsevööndiga ehitise korral ehitise ja selle kaitsevööndi korrashoiuks õigusaktidest tulenev kehtiv projekt, hoolduskava või muu dokument.“;

34) paragrahvi 32 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Raadamine on raie või muu tegevus, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks.“;

35) paragrahvi 32 lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 32 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) õigusaktides sätestatud kehtiva projekti või muu dokumendi alusel, mis on aluseks maa kasutamiseks muul otstarbel kui metsa majandamiseks.“;

37) paragrahvi 36 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadel kehtiva planeeringu kohaselt või Vabariigi Valitsuse loal;“;

38) paragrahvi 36 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Vabariigi Valitsuse luba ei ole vajalik lõike 1 punktis 2 nimetatud juhul, kui riigimetsa valitseja on Kaitseministeerium.“;

39) paragrahvi 37 lõike 6 punktist 3 jäetakse välja sõnad „kinnistu ja“;

40) paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Raieõiguse või metsamaterjali ostja on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile ostetud raieõiguse või metsamaterjali kohta valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud vormi kohase teatise. Teatist ei pea esitama, kui ostetakse kuni 20 tihumeetrit metsamaterjali aastas.“;

41) paragrahvi 38 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „müügi- või“;

42) paragrahvi 41 lõiget 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „valgustusraie“ tekstiosaga „ja harvendusraie väljaspool kaitseala, hoiuala või püsielupaika“;

43) paragrahvi 41 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„(3) käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 nimetatud muu tegevuse kohta, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks.“;

44) paragrahvi 41 lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „, digitaalselt allkirjastatuna e-kirjaga“;

45) paragrahvi 41 lõike 8¹ teisest lausest jäetakse välja tekstiosa „või e-kirjaga“;

46) paragrahvi 41 lõige 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(13) Metsaomanik võib teha raiet 24 kuu jooksul pärast metsateatise või metsakaitseekspektiisi akti registreerimist metsaregistris. Uuendusraie või raadamise korral võib raiet või käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 nimetatud muud tegevust alustada, kui metsateatise registreerimisest metsaregistris on möödunud kümme päeva. Kümne päeva möödumist ei pea ootama elutähtsa teenuse tagamise, inimese tervisele ja varale ohtlike puude eemaldamise eesmärgil ning riigikaitseseaduses sätestatud kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni või sõjaseisukorra väljakuulutamisel.“;

47) paragrahvi 41 lõikes 13² asendatakse arv „12“ arvuga „24“;

48) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 13⁴ järgmises sõnastuses:

„(13⁴) Metsaomanik või tema esindaja on kohustatud kahe kuu jooksul teavitama Keskkonnaametit kavandatud raie lõpetamisest või esitama pärast raie lõpetamist kahe kuu jooksul uued inventeerimisandmed raiutud metsaosa kohta. Käesoleva paragrahvi tähenduses loetakse raie lõppenuks, kui on lõpetatud tööd, mis on loetletud käesoleva seaduse § 28 lõike 1 punktides 1–3.“;

49) paragrahvi 43 lõige 1¹ tunnistatakse kehtetuks;

50) paragrahvi 43 lõige 3¹ tunnistatakse kehtetuks;

51) paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3² järgmises sõnastuses:

(3²) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada metsa majandamise eeskirjaga erisusi püsimeetsana majandamisele riigimeetsas.“;

52) paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses;

„(7¹) Riigimeetsa Majandamise Keskus arvestab valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud omaniku ootustes nimetatud strateegiliste eesmärkidega.“;

53) paragrahvi 45 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Valdkonna eest vastutav minister määrab Riigimeetsa Majandamise Keskusele järgneva viie aasta uuendusraie pindala, sealhulgas männikute, kuusikute, kaasikute ja haavikute pindala puuliikide viisi, arvestades käesoleva seaduse § 11 lõigete 3 ja 4 alusel kehtestatud määruks sätestatud metsa raiemahu arvutamise meetodikat.“;

54) paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Valdkonna eest vastutav minister võib muuta käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud uuendusraie pindala, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) uuendusraie pindala arvutamise aluseks oleva metsa pindala on muutunud vähemalt 15%;
- 2) uuendusraie pindala arvutamise aluseks olevas metsas on tuvastatud ulatuslik metsakahjustus;
- 3) kui käesoleva seaduse § 45 lõike 5 alusel määratud uuendusraie pindala ei võimalda täita käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 seatud eesmärgi või muid riigi kohustusi.“;

55) paragrahvi 45 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

56) paragrahvi 49 lõike 7 punkt 10 tunnistatakse kehtetuks;

57) paragrahvi 49 lõike 7 punktid 12 ja 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

- „12) vara kasutusse andmise otsustamine käesolevas seaduses nimetatud juhul;
13) riigi esindajana eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise otsustamine.“;

58) paragrahvi 60 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vara võõrandamise otsustab RMK juhatus või nõukogu, lähtudes vara harilikust väärtusest. Otsustamise aluseks olevad vara hariliku väärtuse piirmäärad sätestatakse RMK põhimääruses.“;

59) paragrahvi 64 lõike 1 punkte 3 ja 4 täiendatakse pärast sõna „juhatus“ sõnadega „või tema volitatud isik“;

60) paragrahvi 68 lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „100 000“;

61) paragrahvi 69 lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „50 000“;

62) paragrahvi 70 lõikes 2 asendatakse arv „2000“ arvuga „50 000“;

6) paragrahvi 80 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Enne 2026. aasta 1. juulit rajatud istandiku võib metsaregistrisse kanda, kui istandik paikneb maa-alal, mis vastab kuni käesoleva redaktsiooni jõustumiseni metsaseaduses istandiku kohta kehtinud nõuetele, seal kasvavate puude keskmine vanus ei ületa kümmet aastat ning maa ei ole maakatastrisse kantud metsamaana.“.

§ 2. Keskkonnatasude seaduse muutmine

Keskkonnatasude seaduse § 8¹ lõike 5 punktid 1 ja 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punkt 12 jõustub 2026. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 16, 18, 19, 31, 32 ja 48 jõustuvad 2026. aasta 1. juulil.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 5, 6, 8 ja 13 jõustuvad 2027. aasta 1. jaanuaril.

(4) Käesoleva seaduse § 1 punkt 17 jõustub 2029. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus.....2025. a